Statenleden strijden voor invloed op Rijksbeleid

DEN HAAG — Een Caribische Statendelegatie had gisteren grote moeite om een debat in de Tweede Kamer tot de hoofdzaak te beperken; het recht om met Rijkswetvoorstellen invloed uit te oefenen op de Rijksministerraad. Ze konden niet voorkomen dat de discussie ook ging over dichtgelaste gevangenisdeuren en de 80/20-regeling op Curaçao en 'onbetaalde' boetes op Aruba.

door onze correspondent
Otti Thomas

Onderwerp van het debat was het wetsvoorstel van PvdA-Tweede Kamerlid Roelof van Laar. Als de Tweede en Eerste Kamer akkoord gaan, dan kan de Rijksministerraad alleen bij hoge uitzondering Algemene Maatregelen voor Rijksbestuur (AMvRb) afkondigen en zal meestal moeten kiezen voor een Rijkswet voor beslissingen die alle landen van het Koninkrijk raken. Een Rijkswet is in principe het resultaat van overleg tussen de vier Koninkrijkslanden en vereist de goedkeuring van de Tweede Kamer, terwijl een AMvRb een zelfstandige beslissing van de Rijksministerraad is.

Het is vrijwel zeker dat de Tweede Kamer akkoord gaat met dit voorstel, met uitzondering van de PVV die gisteren herhaalde voorstander te zijn van een zo snel mogelijk afscheid van de voormalige Nederlandse Antillen. De discussie ging dan ook voornamelijk over een amendement dat werd ingediend door Statenleden van Aruba, Curaçao en St. Maarten, die tevens als bijzonder gedelegeerden hun voorstel verdedigden.

De Statenleden willen het Rijkswetvoorstel uitbreiden met een mogelijkheid om zelf voorstellen voor een Rijkswet te doen, iets dat op dit moment alleen mogelijk is voor de Tweede Kamer en de Rijksministerraad, inclusief de gevolmachtigde ministers. PDR-Statenlid Andin Bikker zei dat het eigenlijk om een kleine aanpassing gaat. "Wat zou er veranderen met een kleine technische aanpassing zodat wij zelf een voordracht kunnen doen? Zelfs dan zouden we niet gelijk zijn aan de leden van de Tweede Kamer, want het is een voordracht in de zin van 'zou u dit alstublieft willen indienen'? Het is dus nog niet helemaal gelijk, maar het zijn in ieder geval kleine stapjes vooruit", zei Bikker.

Grote stap

Maar Tweede Kamerleden vinden het juist een grote stap. "Wat hier wordt voorgesteld, is nogal een ding. Ze stellen voor om Statenleden het recht te geven om initiatief-Rijkswetten in te dienen. Wetten die ingediend worden door de regering van het Koninkrijk en die uiteindelijk in de Tweede Kamer moeten worden behandeld", aldus Ronald van Raak. Het SP-Tweede Kamerlid stelde voor om het onderwerp te bespreken als er de geschillenregeling wordt gesproken.

Ook VVD-Tweede Kamerlid André Bosman voelde de noodzaak om de discussie breder te trekken. Hij zei dat Nederland en daarmee ook de Tweede Kamer als grootste partij binnen het Koninkrijk altijd de eindverantwoordelijke zijn. "Ik noem het voorbeeld van de gevangenis van Curaçao, waar deuren zijn dichtgelast. Ik kan daarop worden aangesproken door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens." In hetzelfde verband noemde hij de 80/20 arbeidswetgeving op Curaçao, die het Europees Hof misschien afkeurt en de recente uitspraak van het Hof in de zaak van de veroordeelde James Murray. "De rekening van de boete van 27.000 euro komt hier in Den Haag terecht", aldus Bosman.

Zowel Bikker als AVP-fractieleider Rene Herdé benadrukten dat niet Nederland een boete heeft gekregen, maar het Koninkrijk en dat Aruba haar deel van de boete zal betalen. "Volgens mij is de kern hiervan dat wij ons afvragen waarom een gevolmachtigde minister wel een voordracht tot een Rijkswet kan indienen, maar wij als volksvertegenwoordigers niet. We hebben het vandaag niet over een uitspraak van het Europees Hof. Het is wel raar dat de heer Bosman het over alles meent te kunnen hebben, maar het een brug te ver vindt als wij het over een amendement hebben dat naar onze mening wel past binnen het voorstel van Rijkswet. Daarmee meet hij, met alle respect, met twee maten."

Herdé erkende dat Nederland qua oppervlakte en inwoneraantal groter is, maar dat dit binnen de juridische geschillen geen rol speelt. "Als de heer Bosman en ik voor de rechter staan met een conflict over een huurcontract, zal de rechter niet vragen of de heer Bosman rijker, groter, mooier en sterker is dan ik. Dan zal de rechter vragen: wat is gelijkheid voor het recht?"

De Statendelegatie had ook specifieke vragen over het voorstel van Van Laar. Onafhankelijk Statenlid Glenn Sulvaran van Curaçao wilde weten in welke dringende gevallen er nog steeds gekozen kan worden voor een Algemene Maatregel van Rijksbestuur. MEP-Statenlid Ady Thijsen en onafhankelijk Statenlid Cornelius de Weever vroegen waarom er gekozen is voor vier jaar als termijn waarbinnen AMvRBs veranderd worden in Rijkswetten. Van Laar en minister Ronald Plasterk reageren morgen op de vragen en voorstellen van de Statenleden en de Tweede Kamer.

Foto: Suzanne Koelega

vlnr Ady Thijsen, Glenn Sulvaran, Rene Herdé en Andin Bikker in gesprek met Roelof van Laar.

Mervin Wyatt-Ras tijdens Ipko:

Samenwerking Koninkrijkseilanden voor Volksgezondheid

ORANJESTAD — Op verzoek van Aruba is tijdens het Interparlementair Koninkrijksoverleg (Ipko) afgesproken dat Curaçao, St. Maarten en de BES-eilanden een voorstel gaan voorleggen aan hun respectievelijke regeringen om tot een samenwerkingsvorm te komen op het gebied van inspectie van de volksgezondheid.

Statenlid Mervin Wyatt-Ras, trekker van de werkgroep voor Volksgezondheid voor Ipko, laat dit weten nadat het onderwerp was behandeld. Het stond al sinds 2010 op de agenda. "Er is een conceptbrief opgemaakt en het voorstel om deze te gebruiken om tot een samenwerkingsvorm te komen is goedgekeurd", aldus Wyatt-Ras. "Vóór het volgende Ipko in januari 2017 zullen we onderling evalueren of er getekend is. Zo kan het parlement een *follow-up* doen van belangrijke afspraken die de eilanden met elkaar moeten maken om betere gezondheidszorg te garanderen tegen een betaalbare prijs."

Het onderwerp staat sinds 2010 op de agenda van de Ipko. Als gevolg hiervan is in juni 2015 de Health Care Conference Aruba (HCCA) gehouden. Tijdens deze conferentie is er een samenwerkingsakkoord getekend tussen Nederland, Curaçao, St. Maarten en Aruba.

"Op basis van dit akkoord werkt Aruba aan een wet voor infectieziekten en aan een implementatieplan", aldus Wyatt-Ras. "Er is maandelijks contact tussen de eilanden en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), dat de hoofdschakel is in dit geheel."

Verschillende Statenleden van de Koninkrijkseilanden hebben in het kader hiervan een bezoek gebracht aan de Inspectie Volksgezondheid in Utrecht. "De Nederlandse Inspectie vindt een samenwerking tussen de eilanden van belang en ziet zelfs graag een rouleringssysteem om objectiviteit te garanderen", aldus Wyatt-Ras. Ook heeft dezelfde groep een bezoek gebracht aan commissaris van de Koning Willibrord van Beek bij het Provinciehuis in Utrecht. Van Beek was de voorzitter van de Rijkscommissie die het Ipko organiseert.

Arubaanse Statenleden op bezoek bij Commissaris van de Koning Willibrord van Beek

S&P verhoogt vooruitzicht Aruba wegens heropening raffinaderij

ORANJESTAD — Kredietbeoordelaar Standard & Poor's (S&P) heeft een positievere blik op Aruba en verhoogt het vooruitzicht voor de kredietwaardering van het land. Dat maakte S&P deze week bekend.

De beoordeling (rating) blijft op BBB+/A-2, maar het vooruitzicht gaat van stabiel naar positief, omdat volgens S&P de geplande heropening van de olieraffinaderij in San Nicolas zal bijdragen aan de economische groei. De regering kondigde in mei aan dat een deal voor de koop van de raffinaderij (door het Land Aruba) en de exploitatie daarvan door de Amerikaanse oliemaatschappij Citgo (dochter van PDVSA) rond is. De ondertekening van de overeenkomst zou slechts een kwestie van formaliteiten zijn. Omdat de overeenkomst dus nog niet formeel is, heeft S&P dit niet in haar berekening voor de huidige beoordeling meegenomen. Mede omdat het moederbedrijf van Citgo, de Venezolaanse staatsoliemaatschappij PDVSA, in financiële moeilijkheden verkeert. S&P denkt niet dat een eventueel faillissement van PDVSA direct van invloed zal zijn op Citgo, maar het kredietbureau sluit niet uit dat de Amerikaanse dochter verkocht zal moeten worden. Mocht dit gebeuren, dan komt het tijdsschema voor de heropening van de Arubaanse raffinaderij mogelijk in gevaar. Nu staat de heropening gepland op 2018, terwijl vanaf augustus dit jaar een begin moet worden gemaakt met de renovatie en het startklaar maken van de faciliteiten in San Nicolas. Hiermee is naar schatting een bedrag van 1 miljard dollar gemoeid. S&P verwacht een voorzichtige jaarlijkse economische groei van nog geen 2 procent in de periode 2016-2018. De verwachte groei komt volgens het kredietbureau vooral door groei van het toerisme, de stabiele toeristische uitgaven en snellere uitvoering van openbare werken van de overheid. Stabiliserende factoren zijn ook het feit dat Aruba onderdeel is van het Koninkrijk en het relatief hoge bbp per capita (van 25.000 dollar).